

Amendement betere borging inspanningsverplichting conform modelverordening NPRES/VNG

Provinciale Staten van Noord-Brabant in vergadering bijeen op vrijdag 18 september 2026, behandelend het Statenvoorstel 28/26 Verordening lokaal eigendom hernieuwbare energie Noord-Brabant;

Besluiten

Artikel 1.5 wordt als volgt gewijzigd:

A29 - 2026

1. Voor de tekst wordt de aanduiding "1" geplaatst.
2. Er worden twee leden toegevoegd, luidende:
 2. Aan de inspanningsverplichting is in ieder geval niet voldaan indien;
 - a. in de nabije omgeving een partij als bedoeld in artikel 1.4, eerste lid, onder e, feitelijk actief is op het gebied van lokale energie en er geen aantoonbaar en verifieerbaar contact heeft plaatsgevonden met die partij;
 - b. niet meer dan één bijeenkomst heeft plaats gevonden waarin de mogelijkheden, voorwaarden en gevolgen van lokaal eigendom zijn voorgelegd en verkend;
 - c. aan de kring van partijen geen reële termijn is geboden voor organisatie, achterbanraadpleging, advisering, besluitvorming en financiering; of
 - d. geen economisch realistisch aanbod is gedaan.
3. Bij de beoordeling van de inspanning worden mede betrokken:
 - a. de fase waarin de kring van partijen is benaderd;
 - b. de beschikbare beïnvloedingsruimte;
 - c. de toegankelijkheid van informatie; en
 - d. de mogelijkheid voor de kring van partijen om zich onafhankelijk te laten adviseren.

En besluiten dat

De artikelsgewijze toelichting bij artikel 1.5 komt te luiden:

Eerste lid

Er wordt een inspanningsverplichting en geen resultaatsverplichting opgelegd, omdat niet kan worden afgedwongen dat de lokale omgeving mede-eigenaar wil zijn van een dergelijke installatie. De initiatiefnemer moet echter wel aantonen dat hij zich afdoende heeft ingespannen om 50 procent lokaal eigendom te bevorderen. Van de initiatiefnemer wordt een aantoonbare inspanning verwacht die hij moet motiveren.

Tweede lid

Het tweede lid legt toetsbare minimumvoorwaarden vast voor de beoordeling van de door de initiatiefnemer verrichte inspanningen. De daarin genoemde gevallen vormen geen uitputtende opsomming; zij markeren omstandigheden waarin de inspanning in ieder geval onvoldoende is.

Onder a

Onder een partij die feitelijk actief is op het gebied van lokale energie wordt verstaan een georganiseerde vorm als bedoeld in artikel 1.4, eerste lid, onder e, die in de nabije omgeving aantoonbare activiteiten verricht op het gebied van lokale energie. Daarbij kan onder meer worden gedacht aan activiteiten gericht op de ontwikkeling, productie, opslag, het delen of het lokale gebruik van energie. Het enkele feit dat in de statuten een doelstelling op het gebied van energie is opgenomen, is niet doorslaggevend; van belang zijn de feitelijke activiteiten en de binding met de nabije omgeving.

Indien meerdere dergelijke partijen aanwezig zijn, betekent het contact met één partij niet zonder meer dat de overige partijen buiten beschouwing kunnen blijven. Op grond van het derde lid kunnen de representativiteit, toegankelijkheid en spreiding van de benadering bij de beoordeling van de totale inspanning worden betrokken.

Onder c

Onder het bieden van een reële termijn voor organisatie wordt mede verstaan dat natuurlijke personen en ondernemingen als bedoeld in artikel 1.4, eerste lid, onder a tot en met d, voldoende tijd en daadwerkelijke ruimte krijgen om zich te organiseren in een vorm als bedoeld in artikel 1.4, eerste lid, onder e. Dit kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de oprichting van een coöperatie, vereniging of andere passende juridische entiteit of personenvennootschap, waaronder een organisatie die aan de wettelijke voorwaarden voor een energiegemeenschap voldoet.

De termijn moet passen bij de aard, omvang en fase van het project en voldoende ruimte bieden voor het kiezen en oprichten van een passende organisatievorm, het vastleggen van afspraken over deelname en zeggenschap, het raadplegen van de achterban, het inwinnen van advies, besluitvorming en het verkrijgen van financiering. Van de initiatiefnemer wordt niet verlangd dat een dergelijke organisatie daadwerkelijk tot stand komt. Wel moet hij aantonen dat daarvoor tijdig een reële mogelijkheid is geboden en dat wezenlijke keuzes over de projectstructuur en het lokale eigendomsbelang nog beïnvloedbaar waren.

Onder d

Bij de beoordeling of een aanbod economisch realistisch is, wordt in ieder geval betrokken of het aanbod schriftelijk is vastgelegd en voor de kring van partijen voldoende inzichtelijk en controleerbaar is. Daarbij wordt gekeken naar de waardering van het project of het aangeboden eigendomsbelang, de ontwikkel- en exploitatiekosten, de verdeling van risico's, de financieringsvoorwaarden, de verwachte opbrengsten en de gehanteerde scenario's. Ook de verhouding tussen risico en verwacht rendement, het moment en de voorwaarden van toetreding, de hoogte van de minimale inleg, de beschikbare voorbereidingstijd en de mogelijkheden voor collectieve financiering kunnen bij de beoordeling worden betrokken.

De voorwaarden van het aanbod mogen er niet toe leiden dat de kring van partijen een onevenredig deel van de ontwikkel- of exploitatierisico's draagt of pas kan toetreden nadat de belangrijkste waardeontwikkeling al heeft plaatsgevonden. Indien dat voor een zorgvuldige beoordeling nodig is, moet voldoende ruimte bestaan voor een onafhankelijke waardering of second opinion. Ook andere omstandigheden die van betekenis zijn voor de redelijkheid, toegankelijkheid en financierbaarheid van het aanbod kunnen in de beoordeling worden betrokken.

Noord-Brabant

Deze toelichting bevat de juridische beoordelingsmaatstaven voor de toepassing van artikel 1.5, tweede lid, onderdeel d. De praktische uitwerking in onder meer rekenmodellen, standaardformats, financieringsinstrumenten, ontwikkelondersteuning en een provinciale handreiking behoort tot het faciliterende beleid. Deze hulpmiddelen ondersteunen de toepassing in de praktijk en veranderen de norm van artikel 1.5 niet.

Derde lid

Het derde lid waarborgt dat de totale inspanning in de omstandigheden van het concrete project wordt beoordeeld. Daardoor kan ook buiten de in het tweede lid genoemde gevallen worden vastgesteld dat de inspanning onvoldoende is. Van belang is in het bijzonder dat de kring van partijen wordt benaderd op een moment waarop keuzes over de projectstructuur, samenwerking en voorwaarden voor lokaal eigendom nog daadwerkelijk kunnen worden beïnvloed. De mogelijkheid van een zelfgekozen deskundige of een onafhankelijke second opinion kan bijdragen aan informatiegeelijkheid.

Toelichting: Er wordt beoogd om de inspanningsplicht aan te scherpen conform de modelverordening NPRES VNG.

Namens BBB Noord-Brabant

ChristenUnie SGP

50 Plus

Aloïjs Rijvers

Hetty Egger-van Oppen

Jan-Frans Brouwers